

TEJPIACI FIGYELŐ

Magyarország nemzeti kvótája a 2009/2010-es kvótaévben 2 050 159,8 tonna. Az AKI által kibocsátott előrejelzés szerint a kvóta kihasználtság adott kvótaévre 76 %-ra csökken, az előző évek 85 % körüli adatáról.

TEJFELVÁSÁRLÁS

A tej felvásárlási átlagára 2009. első négy hónapjában alig 7 %-kal haladta meg az elmúlt évi rendkívül alacsony szintet, így 67,17 Ft/kg. Azonos időszakban a felvásárolt tej mennyisége további 1 %-kal csökkent, így az év elmúlt négy hónapjára az adatszolgáltatók 353 573 tonna tejet jelentettek.

A tejfelvásárlás 2010. márciusában 96,79 % a bázishoz mérten. A felvásárolt tej átlag zsírtartalma 3,77 %, míg az átlag fehérjeteralom 3,27 % volt. A felvásárolt tej átlagára 67,55 Ft/kg volt, míg az extra tej alapára 63,10 Ft/kg volt. Az átlagár 2010. márciusában 7,5 %-kal volt magasabb a bázis szintnél. A felvásárolt tej 99,26 %-a volt extra minőségű.

A mezőgazdasági termékértékesítés keretében a felvásárolt tej mennyisége 2010. áprilisában 92 474 tonna, amely 2,99 %-kal magasabb az elmúlt évinél. Az adatokból megállapítható, hogy 2010. első négy hónapjában a társvállalati alapanyag forgalom tovább csökkent 80-90 % körülire. A felvásárolt tej átlagára áprilisban 67,46 Ft/kg, amely a zsír, fehérje és egyéb beltartalmi értékek miatt kifizetett többletet, illetve levonást is magában foglalja. A tej zsírtartalma 3,68 %, míg fehérje tartalma 3,27 % volt, az extra tej részaránya pedig 98,76 %.

A nyerstej termelői árának nemzetközi összehasonlítását külön táblázat tartalmazza, de kiemelésre méltó, hogy a hazai nyerstej termelői ára 2010. februárjában is jelentősen az EU átlagár alatt volt, egyedül Lettországból és Litvániában alacsonyabb a felvásárlási ár, tehát az elmúlt évi 22. helyről a 25-re csúsztuk az EU 27 ranglistán - csak Új-Zéland és Brazília árai alacsonyabbak a világ nagy tejtermelői országai közül.

BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS

A belföldi értékesítés 2010. első négy hónapjában folyadék egyenértékben kifejezve a bázishoz mérten 97,12 %, ugyanez zsíralapon 105,11 %.

A belföldi értékesítés tejegyenértékben kifejezve márciusban 96,76 % volt az előző évihez mérten, ugyanez zsír egyenértékben számolva 110,68 %.

A belföldi értékesítés tejegyenértékben kifejezve áprilisban 93,94 % volt az előző évihez mérten, ugyanez zsír egyenértékben számolva 102,13 %.

A 2010. első négy havi belföldi értékesítést termékcsopontonként vizsgálva megállapítható, hogy a Hajdú sajt 118,5 %-kal több mint a bázis időszakban értékesített mennyiség. A további kemény, félkemény, lágy, sóleben érelt és ömlesztett sajtok értékesítése 5-25 %-kal marad el az előző évi szinttől. A túró értékesítés, amely a sajt, túró kategórián belül 58 %-os részarányt képvisel, 2,7 %-kal haladta meg a bázist.

A fogyasztói tejértékesítés 2010. első négy hónapjában 7,5 %-kal maradt el a bázistól. Az összes hazai gyártású fogyasztói tejértékesítésen belül a 2,8 % zsírtartalmú tej ma is közel 70 %-ot képvisel, az ettől eltérő zsírtartalmú tejek esetében viszont a polcokon döntő szerepet a külföldről származó tejek kapják.

2010. első három hónapjában több mint 39 ezer tonna tej és tejszín került be külföldről a piacra, ez a mennyiség több mint a fele a hazai előállítású tej és tejszín értékesítésnek. Ezen időszak alatt 10 ezer tonna sajtot, illetve túrot hoztak be (zömében Trappista néven, piros cryovacba csomagolva), holott a hazai termelésű érelt és ömlesztett sajtból mindössze 5,6 ezer tonna volt az értékesítés 2010. első három hónapjában.

A tejszín értékesítés 2010. I-IV. hónapjában 96,63 %, a vaj és vajkészítmény értékesítés 110,22 %, a sűrített tejértékesítés 120,63 % a bázishoz mérten. Tejporból összesen 40 tonna termelést jelentettek a feldolgozók 2009. évben, amelyből 32 tonna talált gazdára belföldön.

A savanyított tejtermékek forgalma 1,66 százalékkal haladja meg a bázist, ezen belül a joghurt 4,38 %-kal, a kefir 10,67 %-kal több az előző év azonos időszakához mérten. A tejföl értékesítés, amely a kategórián belül 47 %-kal részesedik, 14,13 %-kal haladta meg a bázist. A gyümölcs joghurt értékesítés 15 %-kal elmaradt a bázistól.

Az AKI feldolgozó értékesítési árait vizsgálva megállapítható, hogy 2010. áprilisában a termékek ára 3 - 8 %-kal elmaradt az előző év azonos időszakának árszintjétől, kivétel a vajkrém, a túró, a gyümölcs joghurt és a Trappista sajt, amelynél 1-3 %-os áremelkedés volt. A fogyasztói tejek esetében 1-4 % körüli volt az árcsökkenés.

Érdekes és elgondolkodtató képet mutat az AKI árfolygésében a feldolgozók értékesítési árának és a fogyasztói áraknak az összevetése 2010. április hónapban az alábbi három jelentősebb volument képviselő terméknel:

Termék megnevezés	Feldolgozó értékesítési ár	Fogyasztói ár
	Ft/kg	Ft/kg
2,8 % zsírtartalmú UHT tej	127,55	244,08
Félzsíros tehéntúró 0,25 kg	570,79	1 054,89
Trappista sajt	891,05	1 399,11

AZ EXPORT ÉS A KÉSZLETEK

A 2010. I-IV. hónapjában a késztermék export folyadék egyenértékben 106,80 %, zsíralapon számolva pedig 121,12 % a bázishoz viszonyítva.

A feldolgozók által exportált alapanyagtej 89,29 % a bázishoz mérten, ez 37 500 tonnának felel meg. Ez az adat a termelők által közvetlenül exportált alapanyag tej mennyiségét nem tartalmazza.

A bázishoz mérten a Tejföl exportja közel kétszerese, a Fogyasztói tej 13 %-kal magasabb. Vaj és vajkészítményből 368 tonna volt az export, míg tejpör nem került kiszállításra.

A TEJ ÉS TEJTERMÉK IMPORT-EXPORT ALAKULÁSA FŐBB TERMÉKCSOPORTONKÉNT A KSH ADATBÁZIS ALAPJÁN

IMPORT						
Áruosztály						
	2006. év/ tonna	2007. év/ tonna	2008. év/ tonna	2009. év/ tonna	2010.I-III. tonna	2010/2009. %
0401	72 916	123 980	114 189	170 388	39 498	23,18
0402	6 090	6 375	7 099	10 916	3 270	29,96
0403	25 521	34 282	33 853	36 875	9 594	26,02
0404	12 851	9 750	10 188	4 590	891	19,41
0405	5 200	5 636	4 419	5 146	1 390	27,01
0406	32 555	39 175	36 235	37 479	10 054	26,83
Ezer USD	232 856	356 637	379 072	333 414	89 435	26,82

EXPORT						
Áruosztály						
	2006. év/ tonna	2007. év/ tonna	2008. év/ tonna	2009. év/ tonna	2010.I-III. tonna	2010/2009. %
0401	228 309	273 855	337 776	340 476	88 028	25,85
0402	1 807	2 671	2 981	2 480	558	22,50
0403	6 040	22 595	18 146	15 549	4 793	30,83
0404	21 571	43 164	30 764	20 697	6 412	30,98
0405	2 007	1 922	1 304	1 608	474	29,48
0406	13 654	11 240	10 841	12 628	3 585	28,39
Ezer USD	144 590	218 204	256 002	194 613	57 050	29,31

Áruosztály: 0401 – tej, tejszín nem sűrítve, édesítő anyag nélkül; 0402 – tej, tejszín sűrítve; 0403 – író, aludttej, tejföl, joghurt, kefir, sűrítve is, édesítve, ízesítve; 0404 – tejsavó, m.n.e. természetes tej alkotórészeket tartalmazó készítmény, sűrített; 0405 – vaj és tejből nyert más zsír és olaj; 0406 – sajt és túró

A készlet 2010. április 30-án folyadék egyenértékben kifejezve 6,8 %-kal magasabb a bázisnál, míg zsíralapon számolva 6,5 %-kal marad el a 2009. április végén mértől.

A tejpör készlet szinte jelképes a maga 85 tonnájával, míg a vajkészlet is csak 278 tonna. A sajt és túró készlet 6 %-kal marad el a bázistól, csak a tejfehérje készítmény készlet emelkedett több mint duplájára.